REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE
I MLADIH

Klasa: 022-03/14-02/212

Ur.broj: 519-01/5-15-23

Zagreb, 22. siječanj 2015.

UDRUGA GRADOVA

g.Željko Turk, predsjednik

UDRUGA OPĆINA

g.Đuro Bukvić, predsjednik

Predmet: Provedba Sporazuma o mjerama za ublažavanje financijskih teškoća određenog dijela građana koji su ovršenici u postupcima prisilne naplate tražbina male vrijednosti na novčanim sredstvima

- očitovanje, daje se

Poštovani,

Prvenstveno Vam se želimo zahvaliti na suradnji i podršci koju ste dali provedbi ove mjere. Ujedno, nastavno na upite koje zaprimamo od gradova i općina kao i od Vas, u nastavku navodimo ključne informacije te Vas molimo da o istima informirate Vaše članove. Ova ćemo pitanja i odgovore objaviti i na Internet stranicama Ministarstva socijalne politike i mladih i Financijske agencije.

1. **Na koji se način vjerovnik (to u kontekstu Sporazuma podrazumijeva i gradove i općine) može uključiti u mjeru.**

   Da bi se uključili u mjeru dovoljno je pristupiti Sporazumu o mjerama za ublažavanje financijskih teškoća određenog dijela građana koji su ovršenici u postupcima prisilne naplate tražbina male vrijednosti na novčanim, a koji je usvojila Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 15. siječnja 2015. godine.

Sporazumu se može pristupiti ili potpisivanjem teksta Sporazuma ili dostavom "Izjave vjerovnika za naknadni pristup Sporazumu", a koja se u propisanom obrascu nalazi u prilogu Sporazuma.

Izjava o pristupanju Sporazuma ima istovjetan pravni učinak kao i samo potpisivanje Sporazuma. Dakle, mjeri se pristupa ili potpisivanjem Sporazuma **ili** pristupanjem Sporazumu putem navedene izjave.

Ispunjeni obrazac Izjave dostavlja se elektroničkom poštom na adresu ministarstvo@mspm.hr i/ili poštom Ministarstvu socijalne politike i mladih, Savska 66, 10000 Zagreb.

Iznimno je važno popuniti sva polja u obrascu, a posebno ona s podacima o ovlaštenoj osobi za pristup Registru otpisa duga.

Obrazac i tekst Sporazuma dostupni su na Internet stranicama Ministarstva socijalne politike i mladih i Financijske agencije:

http://www.mspm.hr/otpis_dugova/poziv_vjerovnicima_da_pristupe_sporazumu

https://servisi.fina.hr/otpis-duga-javna-objava/info

Sporazumu se može pristupiti do 30. svibnja 2015. godine.

2. Što se događa nakon što smo dostavili Izjavu o pristupanju Sporazumu? Koji su slijedeći koraci?

Podaci o vjerovnicima koji su potpisali ili pristupili Sporazumu objedinjuju se u Ministarstvu socijalne politike i mladih i dostavljaju Financijskoj agenciji.

Financijska agencija sukladno zaprimljenim podacima redovito ažurira popis ovih vjerovnika koji time postaju "prihvatljivi vjerovnici" u smislu Sporazuma. Popis prihvatljivih vjerovnika objavljuje se na Internet stranicama Financijske agencije.

Osobama koje su vjerovnici naveli u Izjavi kao ovlaštene osobe za pristup Registru otpisa duga, Financijska agencija će na e-mail adresu koja je navedena u Izjavi dostaviti korisničke podatke (korisničko ime i lozinku).

Vjerovnici koji su se uključili u mjeru potpisivanjem Sporazuma, dužni su dostaviti podatke o ovlaštenoj osobi za pristup Registru otpisa duga putem obrasca koji mogu zatražiti upitom na ministarstvo@mspm.hr

Vjerovnik može ovlastiti više osoba za pristup Registru, a u koju svrhu je dužan tražene podatke (ime i prezime, OIB, e-mail adresa, telefon) dostaviti za svaku od tih osoba.

3. **Prema podacima kojima raspolažemo, mi kao ovrhovoditelj ne vodimo postupke prisilne naplate koji odgovaraju kriterijima iz Sporazuma. Trebamo li onda uopće pristupiti Sporazumu i koja je svrha odnosno koji su učinci takvog pristupanja.**

Pristupanje Sporazumu je dobrovoljno. Neovisno o tome da li ste ovrhovoditelj u postupcima prisilne naplate koji odgovaraju kriterijima iz Sporazumu, istome u svakom slučaju možete pristupiti. Naravno, pravnih i financijskih učinaka u tom slučaju neposredno na Vas neće biti.

S druge strane, pristupanjem šaljete poruku drugim vjerovnicima, pravnim osobama, komunalnim društvima s Vašeg područja da vođeni Vašim primjerom i oni pristupe Sporazumu te tako pomognu građanima koji vrlo vjerojatno žive u Vašem gradu ili općini.

Ujedno, temeljem članka X. Sporazuma, možete *"po vlastitoj ocjeni i u okviru propisa donijeti i druge mjere radi ostvarenja ciljeva iz Sporazuma"*, a što znači da imate ovlasti primjerice proširiti kriterije prihvatljivog duga sukladno Vašim potrebama odnosno svojstvima i posebnostima ovršnih postupaka koje vodite.

Kao primjer ovakvog postupanja, upućujemo Vas na Odluku Vlade RH o posebnim aktivnostima u provedbi Sporazuma o mjerama za ublažavanje financijskih teškoća određenog dijela građana koji su ovršenici u postupcima prisilne naplate tražbina male vrijednosti na novčanim sredstvima (Narodne novine, broj 11/2015).

4. **Ako smo kao grad/općina pristupili Sporazumu, da li to znači da su i komunalna društva u našem vlasništvu ili pod našim upravljanjem istovremeno pristupila Sporazumu ?**

Ne znači. Svaki vjerovnik za sebe zasebno pristupa Sporazumu. Pristupanje grada/općine ne implicira automatsko pristupanje komunalnih društava u njegovu vlasništvu.

Od gradova/općina se očekuje da urgiraju na komunalna društva sa svojeg područja, kako na ona kojima su vlasnici tako i na ona koja usluge pružaju temeljem ugovora o koncesiji, da pristupe Sporazumu na ranije opisan način i tako pridonesu učinku mjere. Ponovno ukazujemo na Odluku Vlade RH iz prošlog pitanja kao primjer.

5. **U koju skupinu vjerovnika, prema članku VI. Sporazuma, Spadaju gradovi i općine?**

Gradovi i općine spadaju u vjerovnike skupine B, sukladno navedenom članku Sporazuma. Naravno, gradovi i općine, a prema članku X. Sporazuma, mogu samostalno povećati iznos prihvatljivog duga na koji će oni kao vjerovnici primjenjivati mjeru te su o tome dužni obavijestiti Ministarstvo socijalne politike i mladih te Financijsku agenciju, a kako bi se sukladno tome prilagodili podaci koji se iskazuju na Pregledu duga koji izdaje Financijska agencija.

6. **Gdje možemo pronaći detaljne upute o postupku provedbe mjere ?**

Cjelokupna procedura podnošenja i obrade Zahtjeva za otpis duga, prava i obveze vjerovnika, dužnika i drugih uključenih tijela te sva ostala pitanja kojima se uređuje provedba mjere propisani su Protokolom o postupku provedbe Sporazuma o mjerama za ublažavanje financijskih teškoća određenog dijela građana koji su ovršenici u postupcima prisilne naplate tražbine male vrijednosti na novčanim sredstvima.

Tekst Protokola dostupan je Internet stranicama Ministarstva socijalne politike i mladih na slijedećoj poveznici; http://www.mspm.hr/otpis_dugova/protokol.

7. **Kome se mogu obratiti s pitanjima vezanima za provedbu mjere ?**

Sva pitanja mogu se uputiti službama Ministarstva socijalne politike i mladih i Financijske agencije.

Ministarstvo socijalne politike i mladih: radnim danom od 8 do 16 sati, telefon 01/555-7336, e-mail helena.haspljurisic@mspm.hr ili ministarstvo@mspm.hr

Financijska agencija: registar.duga@fina.hr, info telefon 0800 0080

8. **Na koji način gradovi i općine postupaju prema Sporazumu, a imajući u vidu važeće propise kao što su Zakon o proračunu i podzakonske akte? Da li je možda Vlada RH donijela provedbeni akt kojim bi se suspendirala odredba članka 68. stavka 2. Zakona o proračunu i s njom u svezi članka 4. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja?**

Uvodno se naglašava kako se odredbe zakona ne mogu suspendirati odlukom Vlade, a da je prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o proračunu, s končanim prijedlogom zakona prošao saborsku proceduru 20. siječnja 2015. godine. Spomenutim izmjenama i dopunama također nisu mijenjane ove odredb.

S tim u vezi se pojašnjava kako nije suspendirana niti odredba čl. 4. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (dalje: Uredba), koju je Vlada Republike Hrvatske donijela na temelju sporne odredbe Zakona o proračunu.

S tim u vezi, skrećemo pozornost da se odredbe predmetne Uredbe, sukladno čl. 3. st. 4. Uredbe, ne odnose na dugove i potraživanja s osnove j a v n i h davanja (izuzev onih s osnove naknada za koncesije) jer su ista uređena odredbama Općeg poreznog zakona. Dakle, ono što Uredba uređuje jest otpis n e j a v n i h davanja i naknada za koncesije.

Razvidno je, stoga, kako ista ni u kojem dijelu ne bi onemogućavala tijelo jedinice lokalne samouprave da, kao porezno tijelo u čijem su djelokrugu poslovi utvrđivanja, nadzora i naplate poreza sukladno čl. 3. Općeg poreznog zakona, otpisuju dugove s osnove javnih davanja jer, ponavljamo, Uredba ne uređuje pitanje otpisa dugova s osnove javnih davanja.

9. **Poziva li se jedinice lokalne samouprave da otpišu dugovanja za javna potraživanja sukladno Zakonu o proračunu? Poziva li se jedinice lokalne samouprave da otpišu dugovanja za javna potraživanja izvan okvira koje utvrđuje Zakon o proračunu? Ako je to namjera, molimo da nam pojasnite hoće li i temeljem čega općinski dužnosnici biti izuzeti od novčanih kazni koje su Zakonom o proračunu utvrđene za one koji ne skrbe o naplati javnih potraživanja?**

Nastavno na odgovor na prethodno pitanje, ponavljamo kako odredbe Zakona o proračunu nisu suspendirane, niti se aktualne izmjene i dopune spomenutog zakona tiču predmetne tematike iz upita. Naime javna davanja nisu regulirana Zakonom o proračunu već Općim poreznim zakonom.

Što se tiče otpisa dugova temeljem odredbi Sporazuma o mjerama za ublažavanje financijskih teškoća određenog dijela građana koji su ovršenici u postupcima prisilne naplate tražbina male vrijednosti na novčanim sredstvima (dalje: Sporazum), pojašnjavamo kako su svi vjerovnici, pa tako i jedinice lokalne samouprave, pozvani na provedbu otpisa dugova pod uvjetima i na način iz Sporazuma.

Pri tome se naglašava kako se otpis dugova sukladno odredbama Sporazuma provodi kao jednokratna mjera Vlade Republike Hrvatske kojom se nastoji pomoći najugroženijim skupinama građana u ograničenom vremenskom periodu (od veljače do lipnja 2015. godine). Upravo se iz tog razloga nastojalo uspostaviti model koji će biti brz, efikasan, jasan i transparentan, a u cilju sistemskog rješavanja problema prezaduženosti građana, povećanja osobne potrošnje, te smanjenja broja i troška ovršnih postupaka.

Nadalje, navodimo kako je sukladno čl. 120. st. 1. Općeg poreznog zakona (Narodne novine, br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra financija na sjednici održanoj 29. siječnja 2015. godine donijela Odluku o posebnim aktivnostima u provedbi Sporazuma u kojoj je kao jedna od mjera definiran i kriterij za otpis poreznog duga. Time su ispunjene pretpostavke za provođenje mjera definiranih predmetnim Sporazumom i vezanim aktima.

Pri tome je kriterije za provođenje mjera za ublažavanje financijskih teškoća određenog dijela građana koji su ovršenici u postupcima prisilne naplate tražbina male vrijednosti na novčanim sredstvima po osnovi Sporazuma i vezanih akata, a za potrebe provedbe istih, definiralo resorno Ministarstvo socijalne politike i mladih.

Stoga, u dijelu koji se odnosi na eventualnu primjenu novčanih kazni, iskazujemo kako postupanje po odredbama gornjih propisa ni u kojem slučaju ne može predstavljati nebrigu o naplati javnih potraživanja jer se upravo gornjim Sporazumom upućuje poziv

svim vjerovnicima da u odnosu na točno određenu kategoriju dužnika izvrše otpis svojih potraživanja.

Naime, upravo odredba čl. 137. gore spomenutog Općeg poreznog zakona regulira pitanje otpisa u slučaju kada je izvjesna nenaplativost poreznih dugova.

Pri tome upućujemo i na čl. 120. st. 4. Općeg poreznog zakona (Narodne novine, br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13) kojim je, između ostalog, predviđeno da čelnik poreznog tijela može donijeti odluku o otpisu poreznog duga koji je ostao nenaplaćen. Stoga pristupanje Sporazumu u svrhu otpisa dugova neće rezultirati novčanim kažnjavanjem iz razloga što spomenuta mogućnost postoji neovisno o pristupanju Sporazumu. Isto imajući na umu i čl. 3. OPZ-a prema kojem se poreznim tijelom smatra i tijelo jedinice lokalne samouprave u čijem su djelokrugu poslovi utvrđivanja, nadzora i naplate poreza.

Slijedom navedenog, otpis dugova temeljem odredbi Sporazuma ne predstavlja nebrigu o naplati dugova obzirom da je svrha provedbe predmetnih mjera otpis nenaplativih potraživanja, dok se prekršajne odredbe Zakona o proračunu primjenjuju u slučaju nebrige o naplati iz razloga nemara u radu općinskih dužnosnika, a što nije slučaj u kontekstu predmetne mjere pomoći prihvatljivim kategorijama dužnika iz skupine A i B Sporazuma.

Zaključno, Ministarstvo socijalne politike i mladih će Vam i u narednim danima dostavljati najčešća pitanja i odgovore te sukladno tome ažurirati informacije na Internet stranicama.

S poštovanjem,

POTPREDSJEDNICA VLADE RH

I MINISTRICA SOCIJALNE

POLITIKE I MLADIH

Milanka Opačić

Na znanje:

- Ministarstvo financija, n/p g.Boris Lalovac, ministar